

Mahkeme Kararlarının Uygulanmasına Engel Olacak Yasa Değişikliği Anayasa Mahkemesine Taşınmalı...

KAYIP VE KAÇAK DEĞİŞİKLİĞİ FATURAYA ZAM OLARAK YANSIR

AKP, TBMM'de muhalefetin ve meslek örgütlerinin itirazlara rağmen Elektrik Piyasası Kanunu'nda değişiklik gerçekleştirdi. TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen ve Cumhurbaşkanının onaylaması durumunda yürürlüğe girecek olan değişiklik hayata geçerse kayıp ve kaçak bedellerinin faturalara eklenmesine yasal güvence sağlanmış olacak. Değişiklik, kayıp ve kaçak bedellerinin iadesi için açılan çok sayıda davayı da etkileyecek niteliktedir. Söz konusu değişiklik tek başına bile bundan önceki kayıp ve kaçak bedellerinin "kanunsuz" şekilde tahsil edildiğinin göstergesi kabul edilmelidir.

"Teknik ve teknik olmayan kayıp" tanımlanması yapılan değişiklikte, kayıp ve kaçak bedellerinin tahsiline devam edilmesine yönelik yasal güvence sağlanması istenmektedir. Aynı şekilde değişiklikte Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) 1 Ocak 2016 tarihinde itibaren uygulamaya başladığı elektrik tarife yapısına da yasal güvence sağlamaya çalışılmaktadır. Düzenlemede "teknik ve teknik olmayan kayıplar" dağıtım şirketlerinin faturaya yansıtılabileceği maliyetler arasında sayılmaktadır.

Yurttaşların açtığı ve bedellerini geri aldıkları "kayıp ve kaçak" davalarını ortadan kaldırmaya dönük ifadeler de yer almaktadır. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun kararı ile yurttaşlardan hukuksuz olarak alındığı tescillenen bu bedellere ilişkin davalar

ve tüketici hakem heyetlerine yapılan başvurular, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) "düzenleyici yetkisine uygunluk" ile sınırlandırılmak istenmiştir. Böylece EPDK'nin hukuka uygun olmayan kararları dolayısıyla yurttaşların zararlarının tazmini için tüketici mahkemelerine başvurmaları engellenmek istenmektedir. "Ürün veya hizmet bedeline ilişkin olarak yapılan başvurular ve açılan davalar; tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisi, ürün veya hizmet bedellerinin, Kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır" ifadeleriyle Yargıtay kararları devre dışı bırakılarak, yurttaşların zarar tazmine yönelik hak arama olanakları sınırlanmak istenmektedir.

Dava Masrafları Bile Faturaya Eklenecek

Değişiklikle, yurttaşların açtığı davalar veya tüketici hakem heyetlerine yaptıkları başvuru yoluyla geri aldıkları bedellerin de dağıtım tarifelerine eklenmesi öngörülmektedir. Dağıtım şirketleri veya enerji tedarik firmalarının ödedikleri ve söz konusu davalar nedeniyle oluşan dava masrafları bile tarife ekletilerek, tüm yurttaşlara bir kez daha ödetilmesine yasal dayanak hazırlanmaktadır. Kanunun yürürlüğe gireceği tarihte devam eden davalar ve icra işlemleri için ise düzenlemede yer alan EPDK'nin "düzenleyici yetkisine uygunluk" kapsamında yapılacak sınırlandırmanın geçerli olmasını sağlayacak bir ifade yer almıştır.

Böylece halen süren veya icra ile bedellerin tahsili aşamasına geçilmiş davaları ilişkin mahkeme kararlarının yok sayılması hedeflenmiştir. Daha önce açılmış olan davalar sonucunda elde edilen yargı kararları da etkisiz hale getirilerek, icra işlemlerinin geçersiz kılınması, dolayısıyla mahkeme kararlarının ortadan kaldırılması söz konusudur. Hukukun genel ilkeleri ve hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmayan bu düzenleme açıkça Anayasa'ya aykırılık taşımaktadır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararlarında, "hırsızlama" sonucu oluşan kaçak elektrik bedelinin borçlusunun kaçak elektrik kullananlar olduğunu ve bu kişilerin borcunun, hiçbir ilgisi olmayan dürüst vatandaşın ödetilmesinin beklenemeyeceği vurgulanmıştır. Bu nedenle kaçak nedeniyle tüm toplumun borçlandırılacağı bu düzenleme Anayasa'nın "Mülkiyet Hakkı"nı düzenleyen maddesine aykırıdır. Ayrıca düzenleme, Anayasa'nın mahkeme kararlarının yasama ve yürütme organlar için bağlayıcı olduğunu vurgulayan maddesine de aykırılık taşımaktadır. Mahkeme kararlarının uygulanmamasına ilişkin yapılan yasal düzenleme girişimleri daha önce Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir.

Kayıp ve kaçak oranlarının düşeceği iddiasıyla başlatılan özelleştirme süreci, bu sorunun büyüdüğü ve içinden çıkılmaz bir hale geldiği bir dönemi tetiklemiştir. Geçmiş dönemde geri iade edilen bedellerin de eklenmesiyle bu bedelin içine dahil edildiği "dağıtım bedeli"nin önümüzdeki dönemde zamlanacağını öngörmek yanlış olmayacaktır. Ne yazık ki, bugün elektrik faturalarında yer alan

rakamlar, enerji maliyetlerini düşmesine rağmen, büyümektedir. Yasa ile hak arama yollarının da kapatılmaya çalışılması da yeni zamların göstergesidir.

Hukuk devleti ilkesini zedeleyen var olan mahkeme kararlarını ortan kaldıran bu girişim mutlaka Anayasa Mahkemesi'ne taşınmalıdır. Muhalefet partilerine, bu yasa için Anayasa Mahkemesi'ne başvurma çağrısında

bulunuyoruz. Dağıtım şirketlerinin karlılığını korumaya ve her türlü giderin yurttaşlara yıkılmasının hedeflendiği bu düzenlemeye karşı halen iade davalarının sürdüren yurttaşlar da mücadeleyi sürdürmelidir.

Dava açtıkları mahkemelerin konuyu Anayasa Mahkemesi'ne taşınması için yurttaşları da girişimde bulunmasını bekliyoruz.